

UDVARHELY VÁRMEGYE

HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden héten egyszer: esütörtökön.

<p>ELŐFIZETÉS: Középek- és körjegyzőknek Egész évre 6 K Magánosoknak 10 K A „Székely-Udvarhely” elő- fizetőinek 8 K Egy példány 50 fillér.</p>	<p>Szerkeszti: GRÓF LAZÁR ÁDÁM, vármegyei főjegyző. Kiadja: BETEGH PÁL könyv- és újságkiadó.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG: Udvarhely vármegye székházában. I. em. 13. ajtó. KIADÓHIVATAL: Betegh Pál könyv- és újságkiadó- hivatala, Kossuth-utca.</p>
---	--	--

I. Vármegyei szabályrendeletek és köz- érdekű határozatok.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

1431—903. alisp. sz.

Valamennyi községi- és körjegyzőknek.

Felhívom czimet, hogy az „Udvarhelyvár-
megye Hivatalos Lapja” előfizetési díjának a
kiadó kezéhez leendő mielőbbi befizetése iránt
gondoskodjék.

Székelyudvarhelyen, 1903. évi február 16.

Dr Damokos Andor,
alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

Ad. 742—1903. alisp. sz.

*Udvarhely város polgármestere és valamennyi
községi előljáróságnak.*

Értesitem, hogy Székelykeresztur község
sertésállományában a sertésvész szörványosan
fellépvn, az udvarzárlat elrendeltetett. A sertés-
vásár tartása betiltatott.

Székelyudvarhelyen, 1903. február hó 12.

Dr Damokos,
alispán.

1317—903. alisp. sz.

*Udvarhely város polgármestere és valamennyi
községi előljáróságnak.*

Értesitem, hogy Dálya község szarvasmarha
állományában a lépfene szörványosan fellépvn,
az udvarzárlat elrendeltetett

Székelyudvarhely, 1903. február hó 12-én.

Dr Damokos,
alispán.

1353—903. alisp. sz.

*Székelyudvarhely város polgármestere és valamennyi
községi előljáróságnak.*

Értesitem, hogy Kissolyos község sertés-
állományában járványosan uralgott sertésvész
megszülvén, a vonatkozó községi zárlat felol-
datott.

Székelyudvarhely, 1903. február hó 13.

Dr Damokos,
alispán.

1304--903.

*Mindenik főszolgabírónak, mint elsőfoku anya-
könyvi felügyelő hatóságnak és mindenik állami
anyakönyvvezetőnek.*

A dr Kampis János anyakönyvi felügyelő
által szerkesztett: „Az állami anyakönyvvezetés
összes szabályzatainak rendszeres gyűjteménye”
című munka ajánlata tárgyában belügyminiszter
ur által kiadott s a Belügyi Közönyben 14. szám
alatt közzétett 6697. lc. szám alatti körrende-
ltre figyelmét ez uton is felhívom.

Székelyudvarhely, 1903. február 12.

Dr Damokos Andor,
alispán.

(Másolat.) M. kir. földmivelésügyi miniszter.

82342. IV. 3. 1903. szám.

K ö r r e n d e l e t

valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságoknak

Különös sulyt helyezvén arra, hogy az ország gyümölcstermelését veszélyeztető kártékony rovarok irtására vonatkozó törvényes intézkedések teljes érvényre jussanak s azoknak pontos betartását hathatósan ellenőrizni ohajtván, szakoktatási erdészeti, kertészeti és borászati szakközégimnek mindenkor feladatukká tettem, hogy valahányszor hivatalos kiszállításuk alkalmával oly községben, vagy helyen megfordulnak, hol számottevő gyümölcstermelés, vagy jelentékenyebb terjedelmű gyümölcsösök vannak, okvetlenül győződjenek meg személyesen a helyszínén hogy vajjon az illető községi előjáróság hogyan tett eleget az 1894. évi XII. t. cz 50. § a és az annak alapján kiadott rendeletek idevonatkozó intézkedéseinek.

Felhivom ennelfogva a törvényhatóságot, hogy az illetékes alantás hatóságokat mielőbb utasítsa, hogy szakközégeimet az általuk előadandó kérelemre ezen ellenőrzési működésükben mindenkor kellőleg támogassák.

Budapesten, 1903. évi január hó 28.

A miniszter megbízásából:

PIRKNER s. k.,

országos állattanyészeti felügyelő.

1214-903. alisp. sz.

Mindhárom főszolgabíró urnak és valamennyi községi előjáróságnak

Földmivelésügyi miniszter urnak 82342—902. szám alatt kiadott körrendelete közlésével egyidejűleg a községek előjáróságait utasítom, hívják fel a lakosságot, hogy gyümölcsfáikról a hernyógubókat szedjék le és égessék el.

Főszolgabíró urakat felhivom ezen rendelet pontos teljesítésének ellenőrzésére s az ez ellen vétők megbüntetésére.

Székeludvarhelyen, 1903 évi február 8.

Dr Damokos,
alispán.

1591—903 alisp. szám.

Valamennyi főszolgabíró, kör- és községi jegyző urnak.

A Vármegye czim alatt a folyó év január havában egy közigazgatási hetilap indított meg.

A már eddig megjelent pár lappeldány is nyilvánvalóvá tette, hogy ezen közigazgatási hetilap nemcsak, hogy házagpótló munkát végez akkor, amidőn egyes szakkérdéseknek ugyszólva országos megvitatásával a nézeteket tisztázza s az egyöntetűsége való törekvést a kérdések minden oldalról való megvilágításával elősegíti és

megkönnyíti, de minden pártpolitikai vagy más befolyástól ment, független és egyenes szókimondásával, a jogos érdekek realizálása iránti törekvéssel s a szervezkedésre buzdító irányzatával olyan czélokot is tűzött ki maga elé, amelyeknek pártolása saját magunk iránt való kötelesség

A legnelegebben ajánlom tehát ezen lapot a Czim figyelmébe s egyuttal értesitem, hogy a megrendelések dr Horváth József szolgabíró felelős szerkesztő urhoz Alsó-Kubinba intézendők. Előfizetési ára félévre 6 korona.

Székeludvarhelyen, 1903. február 15.

Dr Damokos,
alispán.

1307—903 alisp. szám.

Három főszolgabírónak, Székeludvarhely város polgármesterének, valamennyi hatósági orvosnak és valamennyi községi előjáróságnak.

Belügyminiszter urnak f évi 10583. IV—a. 1903 szám alatt kelt körrendeletét tudomás vétele s ahhoz való szigorú alkalmazkodás czéljából azon megjegyzéssel közlöm, hogy az előforduló eseteknél felhasználandó minták a „Belügyi Közlöny” 1903. évi 6-ik számában megtalálhatók.

Székeludvarhely, 1903. február hó 12-én.

Dr Damokos,
alispán.

10,583 IV—a. 1903. B. M. sz körrendelet. Az elmebetegeknek elmeógyógyintézetekbe és kórházakba való felvétele es szállítása tárgyában.

(Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak.)

Az elmebetegeknek intézetekbe és kórházakba szállítása körül tapasztalt tájékoztatatlanság és az erre vonatkozó rendeleteknek — még egyes hatóságok részéről is — téves értelmezése és figyelmen kívül hagyása oly szabálytalanságokra vezettek, hogy a betegeknek czélbavett elhelyezése csak számos akadály leküzdése után sikerült. Minthogy pedig az elmebetegek felvételének es beszállításának módozatai eddigelé csak egyes, hosszabb időközökben kiadott s mindig csupán egyes különös intézkedésekre vonatkozó rendeletekkel voltak szabályozva: szükségesnek látom, hogy az állami elmeógyógyintézetekbe való felvétel kellekeit es körülményeit czuttal összefoglalva részletesen es szabatosan előirjam.

Állami elmeógyógyintézetekbe csakis oly betegek vehetők fel, kiknek gyógyítható, vagy köz- és önvészélyes elmebántalma közhivatalban álló orvos által lett megállapítva s az erről szóló bizonyítványa felvétel engedélyezésének elonedhetellen kellekét képezi

Az állami elmeógyógyintézetekbe való felvétel rendszeriut csak a belügyminiszter előzetes engedélyével történik.

Halaszthatatlan es sürgős intézkedést igénylő esetekben, ha a beteg valamely közelben fekvő kórházban ideiglenesen sem volna elhelyezhető,

közhivatalban levő orvosi bizonyítványa alapján valamely elmeegógyintézetbe előzetes miniszteri engedély nélkül is beszállítható Azon kórház, vagy intézet igazgatójától, melybe a beteget szállítani akarják, minden egyes esetben előzetes tájékoztató szerződés az iránt. vajjon félvhető-e oda a szóban levő beteg vagy sem?

Állami elmeegógyintézet van a budapesti lipótmezői és angyalföldi intézeteken kívül Nagykállón és Nagyszegbenben, továbbá Kolozsvárott az egyetemi elmekörtani klinika. Nagyobb elmebeteg osztályllyal rendelkeznek: a pozsonyi állami, a gyöngyösi, gyulai, kaposvári, nyitrai, szegzárdi és miskolci közkórházak s a székesfővárosi Szent-János kórház.

Elmebeteg kísérőjeül csendőr soha, rendőr pedig csak polgári öltözetben és felszerelés nélkül alkalmazható.

Az elmebeteg kísérője elegendő költséggel látandó el még azon eshetőségre is, ha valamely előre nem látható ok miatt a beteget vissza, vagy más intézetbe kellene szállítani.

Az alább közölt „Tájékoztató” arra való, hogy annak alkalmas ismertetésével az elmebetegeknek a m. kir. elmeegógyintézetbe való felvételéről, ottani ápolásáról s azokból való elbocsátásáról a nagyközönség is kellő tájékozódást szerezhesen.

A négy állami elmeegógyintézet bőségesen rendelkezik ezen „Tájékoztató” példányaival, szükség esetén magánosoknak is megküldi azt, ha aziránt megkeresik, megjelölve egyszersmind a megállapított ápolási díjak összegét is.

Jelen rendelettel az eddig érvényben levő 31,100/1871.¹ 102,463/1895.² 31,708/1899.³ 45,729/1902.⁴ 64,415/1902.⁵ számú rendeletek hatályukat veszítik.

Budapesten, 1903. évi január hó 30-án.

A miniszter helyett:

GÜLNER s. k.,
államtitkár.

Melléklet a 10,583 IV—a). 1903. B. M. számú körrendelethez.

Tájékoztató

elmebetegeknek a m. kir. állami elmeegógyintézetekbe való felvételéről, ottani ápolásáról s azokból való elbocsátásáról.

1. Az intézetek rendeltetése.

A m. kir. állami elmeegógyintézetekben gyógyítható, továbbá gyógyíthatatlan, de közveszélyes elmebetegek ápolatnak. — Hülyék és bányuk rendszerint csak akkor vételnek fel, ha közveszélyesek.

2. A betegek felvétele.

Áz intézetbe való felvételhez elengedhetet-

¹ R. T. 1871 évf. 161 lapon.

² R. T. 1895 évf. II. kötet 1442. lapon.

³ B. K. 1899 évf. 199. lapon.

⁴ B. K. 1902 évf. 215. lapon.

⁵ B. K. 1902 évf. 280. lapon.

lenül szükséges közhivatalban levő orvosnak* és ha a betegnek kezelő orvosa már volt, ennek is az elmebetegséget igazoló bizonyítványa; továbbá az ezen tájékoztatóhoz csatolt minta szerint orvos által kitöltött kérdő ív.

Elmebetegek felvételnek:

- a) belügyminiszteri rendeletre,
- b) az igazgató elhatározása alapján.

Az igazgató felvehet

a) oly beteget, akiért az ápolási költségeket legalább két hónapra előre lefizetik,

b) közveszélyes beteget, közgazgatási hatóságok megkeresésére,

c) rendkívüli mértékben közveszélyes elmebeteg közhivatalban levő orvos bizonyítványa alapján.

Aki beteget az állami intézetekbe szállítani akar, előbb kérdést kell tennie az intézet igazgatójához, vajjon férfi- vagy beteg nő számára van-e hely, nehogy esetleg hiába szállítsák fel a beteget

3. A betegek szállítása körüli eljárás.

A betegeknek az intézetbe való behozataláról azok tartoznak gondoskodni, kik a felvételért folyamodtak vagy a felvételt kieszközölték. Az intézetek a betegek behozatala körül nem segídeknek.

Az államkincstár terhére ápolandók beszállítása a legrövidebb uton történik és pedig vasuton vagy hajón a legolcsóbb osztályon, ahol lehet kedvezményes ár mellett. Ha a beteget kocsin kell szállítani, szükség esetén előfogat veendő igénybe.

A beteg élelmezésére, ha az utazás 6 órán túl terjed, legfeljebb két korona igényelhető, a kísérő napidíja fejében legfeljebb 3 korona számítható fel.

Meggyógyult, ugyszintén gyógyíthatatlan és nem közveszélyes betegek elszállításáról azok gondnoka vagy hozzátartozói, ilyenek ném létében, vagy ha részükről intézkedés nem történik, az igazgató gondoskodik.

A betegek elszállításából felmerülő költségeket a fél, — az állam költségén ápolott betegek után az intézeti pénztár fizeti.

A betegek hozzátartozóinak kívánatára — a felmerülő költségek megtérítése mellett — az

* Közhivatalban levő orvosnak tekintendő minden tisztí orvos, a községi és körorvosok és oly egyetemi tanárok, magántanárok és tanársegédek; továbbá a közegészségi tanács és az igazságügyi orvosi tanács oly tagjai, kik az elmeegógyászattal, mint szaktudománnyal foglalkoznak; tiszteletbeli fő és járásorvosok, köz, ugyszintén nyilvános jelleggel felruházott kórházak igazgatói, fő és osztályorvosai, törvényszéki orvosok, fegyintézeti és fogházi orvosok.

Külföldi elmeegógyintézetek igazgató orvosai, illetőleg külföldi kórházak tőbolydai osztályának vezető orvosai által kiállított bizonyítványok csak a vezetésük alatt álló elmeegógyintézetekből hazaszállítandó elmebetegekre nézve vehetők tekintetbe. A véderő kötelekébe tartozó tényleges állományu orvosok bizonyítványai csak az esetben fogadhatók el, ha azok tényleges állományu katonai vagy honvéd személyekre vonatkoznak.

intézet saját megbízottja által is elszállítja a beteget.

A fizető betegeknek más intézetbe való elszállítását a beteg gondnokának vagy hozzátartozóinak kívánságára és a fél költségén azon intézet teljesíti, melyből az elszállítás történik.

Államköltségen ápolott betegek csakis belügyminiszteri rendelet alapján helyezhetők át más intézetbe.

4. Ideiglenes és végleges elhelyezés.

Az intézetbe érkező minden beteg egyelőre csak ideiglenesen vehető fel.

A beteg az intézet igazgatójának személyes felelőssége mellett véglegesen csak akkor vehető fel, ha elmeállapotának gondos megfigyelése után megállapított, hogy az illető kétségtelenül elmebeteg.

5. Ellátási osztályok fokozatai és díjai.

Az ellátási osztályok fokozatait és díjait időről-időre a magyar királyi belügyminiszter állapítja meg.

Ez idő szerint a következő ápolási osztályok vannak:

A lipótmezei állami elmeegógyintézetben: külön osztály, — I-ső osztály, — II-od osztály, — III-ad osztály, — pór osztály.

Az angyal öldi állami elmeegógyintézetben: II-od osztály, — III-ad osztály.

A nagyszebeni állami elmeegógyintézetben: I-ső osztály, — II-od osztály, — III-ad osztály, — pór osztály.

A nagykállói állami elmeegógyintézetben: II-od osztály, — III-ad osztály.

6. Lakás és ruházat.

A külön osztályra felvett beteg külön szobát és külön ápolót kap, míg az I-ső osztályu betegek szintén külön, esetleg nagyobb szobában ketten vannak elhelyezve s utóbbi esetben közös ápolóval bírnak. A II-od osztályu betegek a férhely és a szoba nagyságához mértén, harmad-, esetleg negyedmagukkal nyernek elhelyezést közös ápolóval.

A külön- és I-ső osztályu betegek az intézeti igazgató beleegyezésével saját butoraikat, ágyneműiket és egyéb tárgyaikat is használhatják.

A külön, I-ső és II-od osztályon elhelyezett betegek ezen osztályok által nyújtott ellátásban csak azon napig részesülhetnek, ameddig érettek az ápolási díjak befizetve lettek; azontul hivatalból a legolcsóbb osztályra helyeztetnek át.

A külön, I-ső és II-od osztályu betegek beszállításánál a két havi ápolási díjakon kívül egyidejűleg beszolgáltatandó: fehérművekből legalább 6—6 darab, ruhaneművekből minden évszakra legalább egy öltöny. Ezen felszerelés az igazgatóság felhívására esetről-esetre pótlendő. Ágyneműt ezen betegnek az intézet ad. A III-ad

osztályu fizető betegek ruhával és fehérműveivel az intézet részéről láttatnak el, szabadságukban áll azonban hozzátartozóiknak betegük saját ruhaneműjét használni végett beszállítani. A ruha- és fehérművek jókarban tartásáért az intézet felelősséget nem vállal, mindazonáltal azon tárgyakra, amelyek a beteg elhalálózása, vagy elbocsátása esetén visszamaradnak, a fizetést teljesítők igényt tarthatnak.

7. Külön ápolók.

Amennyiben a beteg hozzátartozói a beteg mellé külön ápolót kívánnak felfogadni, annak díjazása és élelmezése fejében havonként 60 korona előre fizetendő.

8. A betegek élelmezése.

Az intézetben a betegek étrendje a következő:

Reggeli: A külön- és I-ső osztályon tea, csokoládé vagy tejes kávé süteménnyel.

II-od osztálynál tejes kávé süteménnyel.

III-ad és pór osztálynál rántás leves, esetleg tej vagy kávé.

Ebéd: A külön és I-ső osztálynál négy,

II-od osztálynál három.

III-ad és pór osztályu ellátásbeliek két tál ételt kapnak.

Vacsora: A külön- és I-ső osztálynál két-, a többi osztálynál egy tál ételből áll.

Ozsonna: csak a külön osztálynál van megállapítva.

Ehhez járulnak a beteg kórállapota által igényelt és az osztályorvos által külön rendelt ételek és italok.

9. Zsebpénz.

Amennyiben a hozzátartozók a beteg apró szükségleteire zsebpénzt kívánnak betenni: ezt az intézeti pénztárnál fizetik be, megjegyezvén, hogy a zsebpénz 3 százaleka a szegényebb sorsu betegek helyzetének javítására szolgáló intézeti szeretetpénztár javára levonatik.

10. A betegek foglalkoztatása s ebből eredő keresménye.

Azok a betegek, akiket az intézet különféle munkálatokkal foglalkoztat, műhelyekben és a gazdaságban, munkájukért díjazásban részesülnek. Ily módon szerzett keresményükért az igazgató belátása szerint a beteg élvezetére vagy szegény hozzátartozóinak segélyezésére fordítandó.

11. Az ápolási osztályok kiválasztása és megcserélése

Fizető beteg számára az ápolási díj-osztály, amennyire az illető osztályban rendelkezésre álló hely megengedi — a fél által szabadon választható és megváltoztatható, azonban az ápolás céljaiból folyó időleges áthelyezés, mely a beteg érdekében orvosi szempontból történik, a fizetendő ápolási díjra befolyással nincs.

A választott ápolási osztálynak megfelelő

ápolási-díj havonként előre fizetendő, mi ha meg nem történik, a fizető beteg a legalsóbb ápolási díj-osztályba hivatalból áthelyeztetik és erről a fizetést teljesített fél haladéktalanul értesítést kap.

Vagyontalan és III. ik ellátási osztály szerint ápolt, de műveltségüknél fogva a jobb társadalmi osztályba tartozó betegek, amennyiben az elmerovoslási célzatból szükséges, idejük egy részét a magasabb fizetésű betegek osztályain, társalgó-vagy játszótörmeiben is tölthetik.

12. Érintkezés a betegekkel és ezek látogatása.

A betegeket hozzátartozóik — főképp pedig az idegenek — az igazgató, illetve osztályvezető főorvos engedélyével látogathatják meg.

Ha valaki az igazgatótól vagy a főorvostól betegének ismételt és rendszeres látogatására egyszersmindenkorra engedélyt nyert, elegendes, ha megjelenését a napos orvossal tudatja. Az adott engedély bármikor visszavonható. Szóbeli felvilágosításokat a beteg állapotáról, a betegség további lefolyásának kilátásairól, tanácsot a beteg esetleges kivételéről, vagy intézet-cseréről kizárólag az intézet igazgatója, illetőleg az osztály főorvosa adhat. A napos orvos — annál kevésbé az irgalmas testvérek vagy ápoló személyzet — e tekintetben felvilágosítást nem ad, miért is ily irányú tudakozódások a látogatásnál mellőzendők.

Élelmi szerek, vagy a betegnek szánt bármely tárgyak a beteglátogatások alkalmával csak a napos orvos engedélye mellett adhatók át a jelenlevő irgalmas testvérnek. A beteg megvendégezése a hozott ételcímekkel a látogatás ideje alatt szintén csak a napos orvos által megengedett mértékben és az irgalmas testvér ellenőrzése mellett van megengedve. Szeszkes italokat a betegek számára az intézetbe hozni egyáltalán nem szabad.

A hozzátartozóknak a látogató terembe bottal, katonáknak oldalfegyverrel belépni tilos.

Az ápolószemélyzetnek borralalót elfogadni elbocsátás terhe alatt tiltva lévén, a felek erre nézve kísérleteket ne tegyenek.

Amennyiben az ápolókat mégis jutalomban részesíteni kívánják, az erre szánt összeget a jelenlevő irgalmas testvérnek adják át a jutalom megfelelő szétosztása iránt az igazgató határoz.

13. Értesítés a betegekről.

A betegek állapotára vonatkozó minden szó- és írásbeli tudakozódásra kizárólag az igazgató válaszol, de csakis a rokonok, gondnokok, gyámok és hatóságoknak, kik az efféle tudakozódásokra jogosultak.

Rendkívüli eseményekről az érdekeltek az igazgató által azonnal, szükség esetén távirati uton is értesítenek.

A betegek részéről posta, távirati, vagy bármely más uton érkezett leveleket, táviratokat és egyéb küldeményeket az igazgató bontja fel s csak az ő engedélyével kézbesíthetők a címzettnek. Az igazgató a levelek stb. tartalmát köteles titokként megőrizni.

Ugyanezen szabály áll a betegek által kül-

deni kívánt levelek, táviratok és egyéb küldemények továbbítására nézve is.

14. A betegek elbocsátása.

A meggyógyult, ugyszintén megfigyelés folytán elmebetegeknek nem bizonyult egyének haladéktalanul elbocsátatnak. Gyógyult beteg egyedül is távozhatik az intézetből.

Gyógyíthatatlan, de többé sem ön- sem nem közveszélyes szegény embereket, kik a törvény értelmében az illetőségi község által tartandók el — a bűntevő elmebetegek kivételével — az igazgató saját felelősségére adhatja községi ápolásba.

Egyébként az elmebeteg elbocsátása a következő módzatok mellett történik:

1. Oly javult állapotú és a közbiztonságot többé nem veszélyeztető elmebetegek, kik hozzátartozóik által önként és nem hatósági rendelkezés alapján helyeztetek el az intézetben, hogy a tartozóik által minden akadály nélkül vehetők ki az intézetből.

Hozzátartozóik alatt értendők: fel- és lemenő ágbeli rokonok, oldalrokonok az unokatestvérekig bezárólag; házastárs, továbbá a beteg törvényes képviselői (atyai hatalmat gyakorló atya, gyám, gondnok) örökbefogadó, örökbefogadott és a jegyes.

2. Oly elmebetegek, kik hatósági rendelkezés nélkül helyeztetek ugyan el, de kór állapotuk nem változott és vagy önmagukra, vagy a közbiztonságra még veszélyesek, csak az esetben bocsáthatók el, ha hozzátartozóik a további ápolás és felügyeletről szóló ténitvény kiállításán kívül hitelesen igazolják, hogy a beteget olyan orvosi kezelésben, ellátásban és felügyeletben fogják részesíteni, hogy sem önmagára, sem pedig a közbiztonságra veszélyessé nem válhatik.¹

3. Oly elmebetegek, kik a hatóság rendelkezéséből lettek az intézetbe bezállítva, de kór állapotuk javult és sem ön- sem közveszélyes jelleggel már nem bírnak, szintén csak oly feltétel alatt bocsáthatók el, mint a 2. pont alatt említett betegek.

4. A hatóság rendelkezése folytán elhelyezett elmebetegek, ha kór állapotuk nem változott és önmagukra vagy a közbiztonságra még veszélyesek, csak az esetben bocsáthatók el, ha ténitvény kiállításán és a kellő felügyelet, ellátás, orvosi kezelés igazolásán kívül az elmebeteg az 1898 évi 75.804. sz. a. kelt belügyminiszteri rendeletben² megjelölt bizottság által felülvizsgálattik

¹ A ténitvény minta ezen tájékoztatóhoz mellékelve van, annak tartalma szerint tehát a felelősség azokat terheli, kik a beteget házi ápolásba veszik. A hatóság csak azt igazolja, hogy a kivetőknek anyagilag módjukban van a beteget ápolni és hogy elég értelmesek arra, hogy az elvállalt felelősséget felfogják.

Ténitvény veszélytelen betegek kiadásánál nem kívánatik, miért is a hatóság azon feltételes beleegyezése, hogy csak az esetben járul hozzá ahhoz, hogy a ténitvényt aláíró a beteget kivéhesse, ha ez már nem veszélyes és ha a kiadó intézet e tekintetben a felelősséget elvállalja, a ténitvény céljának félreismerése.

² B. K. 1898. évf. 413. lapon.

és a bizottság a beteget elbocsáthatónak találja, mely alkalommal a bizottság az elmebeteg kör-állapotának mérlegelése mellett azt is hivatva van elbírálni, vajjon a kilátásba helyezett ápolás és felügyelet tényleg olyan-e, mely a beteg gyógyítását vagy szakszerű ápolását biztosítja és annak ön- vagy közveszélyes cselekedetétől a társadalmat megvédeheti.

Ha az elmebeteget hozzátartozója megbízott útján, avagy oly hozzátartozója akarja kivenni, ki az elmebetegnek nem törvényes képviselője (lásd fentebb 1. pont alatt), akkor a négy pont alatti eset bármelyikében is az elmebeteg a kivétel végett jelentkezőnek csak akkor adható ki, ha az illető elmebeteg törvényes képviselőjének az 1877: XX. t.-cz. értelmében való beleegyezését igazolja. Mind a beleegyezésről, mind a meghatalmazásról szóló okiratnak közjegyzőileg vagy bíróilag hitelesítettnek kell lenni.

15. Halálozások, temetések.

Az elhalt fizető betegek eltemetését vagy

hozzátartozóik, vagy ha ezek kívánják, költségekre az intézet teljesíti.

Azon esetben, midőn a hozzátartozók a temetést nem rendezik, sem pedig az eltemettetés különös módjára nézve nem nyilatkoznak, a temetést az intézet, azon díjosztály tekintetbe vételével, amely szerint az elhunyt ápoltatott, a költségek előlegezése mellett teljesíti.

IV. Személyi hírek,

Főispán ur Lakatos Tivadart központi közigazgatási gyakornoknak nevezte ki.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények.